

OB 550. OBLETNICI

Zadnje ustoličenje na Gosposvetskem polju

Pred 550 leti je bil ob knežjem kamnu na Gosposvetskem polju ustoličen zadnji slovenski karantanski knez. Spričo tisočih pomembnih dogodkov evropskega zgodovinskega razvoja, se omenjeni v njih skorajda utaplja, vendar je za nas Slovence tem važnejši, v kolikor dokazuje — kljub številnim nasprotjem — našo organizirano zgodovinsko prisotnost na tem važnem evropskem zemljiščnem področju že od najstarejših dni, kot tudi neštete zapreke in nasprotovanja, s katerimi se na predniki morali spoprijemati v boju za svojo zgodovinsko, politično in družbeno uveljavitev. In dokazuje obenem se nekaj: da naroda, ki hoče ustvarjati svoje življenje in se kot takšen ohraniti, ni moč z nobenim orožjem tes surovo silo enostavno zbrati z zgodovinskega prizorišča. A to potrjuje še ohranjena prisotnost slovenskega življa na Koroskem.

Na areni evropskega življenja so se Slovani že zgodaj pojavili, kmalu po propadu rimskega imperija. Stevilna slovenska plemena so na svoji poti z vzhoda naseljevala prostrana ozemlja srednje Evrope in se razila proti jugu po Balkanskem polotoku. Spoprijemati so se morala s številnimi nasprotji, predvsem nomadskimi Obri. Okrog 1633 se je v obrambi proti njim ustvarila velika slovenska država, oziroma, pravilneje rečeno, plemenska zveza, ki je segala od polabskih Slovanov do ozemlja, ki so ga naseljevali Slovenci. Njej na čelu je stal kralj Samo, ki je vsto let vodil ogorčene boje predvsem z germanskimi Franki. Ta tvorba je ostala trdna in enotna do njegove smrti, brž potem, ko je umrl (1638), pa se je razkrojila. In to zaradi tega, ker se ni bilo ustreznih pogojev za pravo državno organizacijo. Kot večja enota se je od tega ohranila samo Karantanija. Njeno središče je bil Krnski grad na Gosposvetskem polju, obsegala pa je v glavnem ozemlja kotlin med gorami ob zgornji Muri in Dravi. Spričo njenega osrednjega položaja v tedanjem slovenskem ozemlju, se je tudi naziv Karantaneve uveljavil za Slovence nasploh, kot se je tudi v tem smislu uporabljal vse do XIII. stoletja.

Karantanci so se ves čas morali trdo boriti za svojo neodvisnost, tako s Franki kot Obri, ki so obvladovali v glavnem ozemlja Panonske ravnine. Skupno ime Karantanije, ki je postopno zamenjalo vsa druga plemenska imena, pa dokazuje proces zgodovinskega pojojenega odpravljanja plemenske razdrobljenosti in obenem preplavljanja plemen v novo celoto. Tako zamenjava starih plemenskih imen kot oblast karantanskega kneza, ki je izvajal nad vsem ozemljem, dokazuje, da nekaj, namreč prehod od plemenske zveze k državi.

Spričo takega razvoja in pogojev, ki so nastajali, se je zatem pojavil nov proces, in sicer proces razlojevanja slovenskega prebivalstva, ki so se v njem že vidno nakazovali znaki razrednega razlikovanja. Iz slovenskega življa, ki je dotlej živel še svobodno v vaških občinah, so se po eni strani začeli izločati tako imenovani prvaki (princeps, primores), njegov večji del pa se je pogreznil v nesvobodo (sužnji, poljsvobodni).

Položaj prvakov, posebno karantanskega kneza, je zlasti razviden iz znanega obreda njegovega ustoličenja ob knežjem kamnu na Gosposvetskem polju. Ob tej priložnosti, ki je v določeni obredni obliki predstavljala izvolitev novega fevdalnega kneza, so glavno besedo imeli župani, velikaši in tako imenovani kosezi. Ti zadnji so pripadali, oziroma so tvorili poseben družbeni sloj, ki je bil nekje v sredini med fevdalci in podložniki. Imeli so svoje posebno pravo in sodstvo ter posebne vojaške dolžnosti.

Po smrti starega kneza so se kosezi na posebnem posvetu dogovorili, kdo bo njegov naslednik. Zatem so se ob prisotnosti vsega ljudstva zbrali na Gosposvetskem polju in mu ob knežjem kamnu pri Krnskem gradu izročili oblast v deželi. Novega kneza si obliki v kmečko obleko (sive hlače, siv suknič z rdečim pasom, rdečo torbo, siv klobuk, s rdečim jermenom privezan na nogo), ga posadili na kobilo, ki dotlej še ni delala, in ga trikrat vsilili okrog knežjega kamna. Vsaj okrog stoletj pa so medtem prepevali slovensko pesem-hvalnico.

Takšen je bil prvotni obred, ki je bil v veljavi še pred IX. stol., kasneje pa se je močno spremenil. Okrog sredine XII. stol. pa je izgledal približno takole: eden od kosezov, oče na knežjem kamnu, je vojvodom spremljevalcem postavil določena vprašanja v slovenskem jeziku (ali je dober sodnik, ali je krščanska vere) in dobil od njih pritriljen odgovor v istem jeziku. Nato mu je proti odkupni bika, kobile in 60 denarjev) odstopil svoj sedež, s čimer je bil obred končan in knez ustoličen.

Zadnjič je bil ta obred ob knežjem kamnu na Gosposvetskem polju opravljen 1. 1414, torej pred petstopenesetimi leti. Zaradi svoje posebnosti je zbudil veliko pozornost v moderni zgodovinski literaturi, tembolj odkar ga je v XVI. stol. znani pravni teoretik Jean Bodin omenil kot izredno svojevrednost določene državne ureditve.

Po vsem tem bi bilo, torej težko komurkoli — posebno najrazličnejšim nemškim in drugim zgodovinarjem — dokazovati in dokazati nepomembnost ali kakršni si bodi neznatnost zgodovinske vloge, ki da so jo v evrop-

skem merilu imeli Slovani in Slovence, kot so se v tem smislu od nekdanj na vse kriplje trudili in se še danes trudijo, v kolikor s podobnimi teorijami še vedno hočejo opravčevati določen pohlep in pa absurde aspiracije za nekim svojim izključnim monopolom nad zgodovinskimi in družbenim razvojem, za neko svojo absolutno oblastjo nad vsemi ostalimi »manjvrednimi« narodi. Podobna stremjenja in aspiracije so vselej bila osnovni razlog vseh ljudskih tragedij in uničevanj. Dosežena razvoja stopnja pa danes v najbolj kategorični obliki izključuje vsako nadaljnjo njihovo uporabo in oživljanje spričo nepopravljive katastrofe, ki jo lahko povzroče. Enakopravnost med narodi, njihovo medsebojno upoštevanje in spoštovanje, spoštovanje zgodovinskih tradicij, izročil, jezika, spoštovanje in upoštevanje njihovih materialnih in duhovnih potreb, narodnih spomenikov, je potekalom danes bolj kot kdajkoli eden od poglavitnih politično-družbenih temeljev, brez katerega ne bo moč človeštvu nikoli zagotoviti prave sreče in miru.

AMERIŠKI INDUSTRIJSKI KROGI V PERSPEKTIVI RAZOROŽITVE

Petdesetim milijardam gotovih naročil se mnogi nočejo odreči

Proslava Srečka Kosovela v Slovenskem dijaškem domu

Nikakega dvoma ni, da si ves svet želi resnično pomirjenje na svetu in ustrezno s tem temeljito razorožitev ter skrajno vojaških stroškov na najmanjšo mero, ker bi to privedlo na eni strani do pomirjenja duhov, na drugi pa sprostito najmanj 100 milijard dolarjev na leto, ki se sedaj mečejo v nekoristno oboroževanje in vojaške stroške in ki bi jih lahko porabili v mnogo bolj koristne namene. Povprečen državljani katere koli države na Vzhodu ali Zahodu bi brez pomiselnja pristal na mirnejše mednarodno vzdušje in tudi na bolj udobno življenje, ki bi mu ga omogočile nove razmere. Toda kaj bi v tem primeru rekli tisti, ki sedaj kopijejo velikanse profitne na račun vojaških naročil? «New York Times» je pred kratkim objavil rezultate ankete med ameriškim industrijskim krogi, ki se ukvarjajo s proizvodnjo za vojsko in iz tega spisa se izplača navesti nekaj podatkov in mnenj.

«New York Times» pravi, da so določene ameriške družbe v svojih odgovorih na to temo zelo tajinstvene, posebno če se jim postavi vprašanje, kako bi v svojih podjetjih prešli iz vojaške na civilno proizvodnjo. Ko je proučeval razpoložljivost v 25 največjih ameriških družbah, ki se ukvarjajo z izdelovanjem orožja, je ugotovil, da teh 25 podjetij proizvaja 50,8 odst. vse oborožitve ZDA. Če računamo, da znašajo ameriški obrambni stroški okoli 50 milijard dolarjev na leto, pomeni, da se na račun obrambnih naročil šteje v ta podjetja 25 milijard dolarjev na leto, kar je 22,00 milijard ltr. Tolikšnim naročilom se zares ni lahko odpovedati.

To pa še ni vse. Po zbranih podatkih je industrija v ZDA, ki dela za vojsko, razdeljena tako, da n.p.r. na področju San Diega kar 82 odst. vse industrijske proizvodnje odpadne na izdelovanje raket in letal. V Kansasu je ta odstotek nižji, vendar zavzema eno tretjino vse tamkajšnje industrijske proizvodnje. V državi Washington ta odstotek pade na 28,6 leto valja za Virginijo. V celoti pa drži, da je 10 odst. vse ameriške industrijske proizvodnje angažiranih v vojaško proizvodnjo.

Po nekkih drugih podatkih, ki pa verjetno ne bodo povsem ustrežali dejanskemu stanju, je zaposlenih v vojaški proizvodnji nekaj nad 2 milijona in do delavcev, inženirjev in drugih strokovnjakov. Ta številka pa je veljala za leto 1960 in je zato danes po samem priznanju ameriških strokovnjakov mnogo višja. Toda tudi če bi slednji podatki držali, bi prehod iz vojaške v civilno proizvodnjo res ne bil tako enostaven, da bi ga mogli izvesti kar čez noč. Tega se zavedajo tudi v Washingtonu, kjer so ustanovili celo posebno komisijo, ki naj bi proučila problem morebitnega prehoda vojaške industrije na drugi kolosek, na proizvodnjo za civilne potrebe. Toda zanimivo je, da je ta ekonomski biro sestavljen iz samih devetih oseb, v četrh sem administrativno osebje, ki česar moremo sklepata, da se določenim krogi v Washingtonu zares ne mudijo, da ne kažejo prevelike vneme za morebiten prehod na civilno proiz-

Predsedniščin so v Slovenskem dijaškem domu imeli interno proslavo ob 60letnici rojstva tako rano umrlega pesnika Srečka Kosovela. Na sporedu so bile razne recitacije, zbornice recitacije in nastop pevskega zbora »Japocus Gallus«. Na gornjih slikah vidimo gostje dijaškega doma, ki so recitali, na spodnji pa pevski zbor »J. Gallus«, ki je nastopil pod vodstvom Ubalda Vrabca

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Prevezeti si boste morali vlogo posredovalca v nekem sporu. Družinska sreča je odvisna od vašega razpoloženja.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Bodite manj zahtevni in deležni boste večjih simpatij. Morebitna prekinitev odnosov z nekim stariim družinskim prijateljem.

DVOJEK (od 21.5. do 21.6.) Okoliščine se zelo primerno za ureditve nekaterih poklicnih zvez. Potrudite se, da bi razširili krog koristnih prijateljev.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Osredotočite vse svoje sile na en sam cilj. Pazite, da ne boste prestrašili v pogledu neke dejavnosti, ki se ji posvečate ob nedeljah.

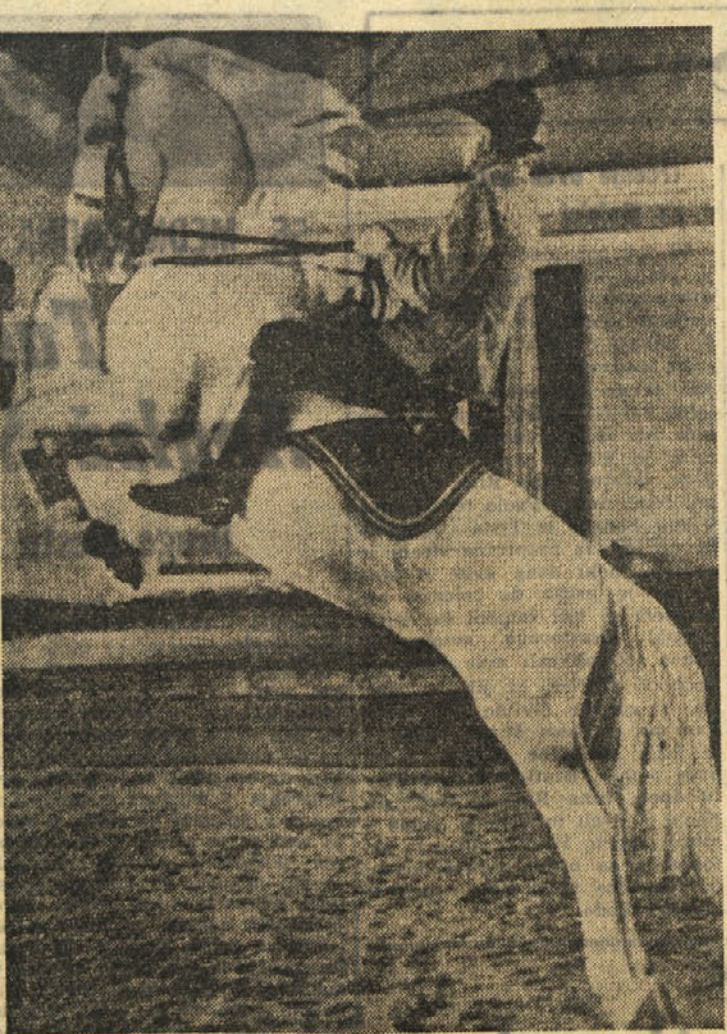
LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne dovolite, da bi vas neki delavec pre-

senetil z nenadnim udarcem od zadaj. Poostrejte svoje nadzorstvo nad najmlajšimi.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ne odkrivajte svojih navedov niti najboljšim prijateljem. Pozabite na neke krivice, ki vam je bila storjena.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Ne bodite preveč uradni v odnosu do najbližjih sodelavcev. Obstaja tveganje, da bi se prikrile nekatere vaše zasluge.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Z veseljem boste prejeli vest o nekem neuspelem poizkusu vaš-

Beli lipicanci, ki jih lahko občudujemo v Lipici na Krasu, so ponos tudi dunajske jahalne šole. Čez nekaj dni pa bodo dunajske lipicance z dvema letalom odpeljali v ZDA na daljšo turnejo

Sartrove «Umazane roke» ponovno na odru

Francoski pisatelj in filozof Jean Paul Sartre je 16. l.m. sklical na sedem kulturnega instituta v Parizu tiskovno konferenco, da bi se srečal z italijanskimi novinarji, ki žive in delujejo v Parizu, in jim razložil, zakaj je polnih 10 let in več držal avmiznično svojo dramo «Umazane roke», ki jo bodo sedaj pod vodstvom Gianfranca de Bosia postavili na oder pri Teatro Stabile v Turinu. Krstna predstava tega Sartrovega dela v Italiji bo jutri zvečer.

Ker bo tudi Slovensko gledališče v Trstu, kot kaže, začelo pripravljati to delo za tržaško občinstvo, ker je Sartre avtor z velikim slovesom, in ker je tema in vsebina tega dela svojevrstno zanimiva, si bomo ogledali, kaj je Sartre na tem srečanju z italijanskimi novinarji povedal, kako je obrazložil svoj desletni «veto» predvajanju tega dela.

Po izjavah francoskega pisatelja bo sedanja uprizoritev njegovega dela «Umazane roke» nekakšna »preizkušnja«, nekakšen »test«. Ko je bilo dramsko delo napisano — leta 1948, so ga v Parizu že izvajali — je v glavnem v javnem življenju povsem drugačno vzdušje. Predvsem to vzdušje, nato kaka napaka v režiji in morda še kak drugi element, vse to je pripomoglo, da je delo «Umazane roke» zado-bilo povsem drugačen pomen od tistega, ki mu ga je Sartre hotel dati. «Skratka — je zatrdil Sartre — mnogi so smatrali «Umazane roke» kot nekakšen napad na komunistično partijo, vtem ko je avtor hotel delu dati pomen, kaj se pravi zavzeti določeno stališče, pomen odziva vesti v splošni in protislovljivi, ki jih politična dejavnost terja, pa naj gre to za dejavnost v okviru komunistične partije ali kakršne koli druge politične stranke oziroma gibanja. «Bili pa smo tedaj — je rekel Sartre — v dobi »hladne vojne«, v dobi, ko je bil stalinizem še povsem živ in občeveljen in v tem vzdušju komunistu ni bilo lahko zavzeti stališča. Zaradi tega so francoski komunisti Sartrovo dramo tedaj bojkotirali, v tem prenapetem vzdušju »hladne vojne« pa jo je francoska desnica vzela kot nekakšno svojo zastavo in celo nekakšno orožje proti vse-mu, kar je bilo naprednega.

Kako daleč je šla v tem desnica — in ne le francoska — se je videlo na kongresu Bor-cov za mir, ali točneje ob tem kongresu, ki se je vršil na Dunaju. Tedaj je neko dunajsko gledališče z izrazitim polemičnim namenom hotelo uprizoriti Sartrovo dramo «Umazane roke» prav na dan njegovega prihoda na Dunaj. Avtorju je uspelo, to preprečiti. Toda ta prepoved, ta »veto«, katerega namen je bil preprečiti napadno razlago njegovega dela in njegovih namenov, je postal dvorezen meč. «Tedaj so pravili — se spominja Sartre — da čim bolj se skrajni levi približujem, tem bolj to levičev odklanjam. Da bi se to ne tolmučilo v tem smislu in zaradi neprimerne vzdušja, ki je tedaj vladalo, je Sartre svoje delo sprevljal v »mizneco«. In tu je del ostalo vse do sedaj.

Na konferenci je Sartre podčrtal, da so se splošne razmere spremenile, da oziračje ni več tako napeto, da je možna diskusija, da so dovoljeni ugovori, da je danes čas, ko se problemi postavljajo v povsem drugačnem vzdušju. Po njegovem se je tudi nebrzdani antikomunizem izdobe »hladne vojne« umaknil bolj zmernim diskusijam.

Od turinskega občinstva Sartre zato pričakuje odgovor na sledeče vprašanje: Je možno dramo «Umazane roke» vrniti njen prvotni smisel kljub napakam, ki so jih povzročili dogodki, ki sozi karate — je delo v preteklosti slo? Sicer pa ni mnenje Turinčanov o bistveni vrednosti dela tisto, ki bo odločalo o usodi drame. Sartre pričakuje, da bo v režiji in uprizoritvi v turinskem Teatro stabile, v spremenjenem političnem vzdušju, pred občinstvom, ki se smatra za »brihtno in brez predsodkov« njegovo delo ponovno pridobilo »svoj izvorni smisel«, o katerem bo možno razpravljati, s katerim se bo lahko nekdo strinjal, drugi ne, ki pa bo končno »čisto, kar dejansko in edino je«. V pozitivnem primeru bo Sartre svoj desletni »veto« umaknil in bo do njegovega dela lahko privedla kjerkoli, seveda ob avtorjevem pristanku, v nasprotnem primeru — pravi Sartre — »bom bitko izgubil, kar bo pomenilo, da nisem bil splošno tega, da bi me razumeli. Bo pomenilo, da so v tekstu, napake, ali da je dolgi nesporazum drami odvzel vsako možnost, da bi jo videli takšno, kakršna je hotela biti».

Kako daleč je šla v tem desnica — in ne le francoska — se je videlo na kongresu Bor-cov za mir, ali točneje ob tem kongresu, ki se je vršil na Dunaju. Tedaj je neko dunajsko gledališče z izrazitim polemičnim namenom hotelo uprizoriti Sartrovo dramo «Umazane roke» prav na dan njegovega prihoda na Dunaj. Avtorju je uspelo, to preprečiti. Toda ta prepoved, ta »veto«, katerega namen je bil preprečiti napadno razlago njegovega dela in njegovih namenov, je postal dvorezen meč. «Tedaj so pravili — se spominja Sartre — da čim bolj se skrajni levi približujem, tem bolj to levičev odklanjam. Da bi se to ne tolmučilo v tem smislu in zaradi neprimerne vzdušja, ki je tedaj vladalo, je Sartre svoje delo sprevljal v »mizneco«. In tu je del ostalo vse do sedaj.

Na konferenci je Sartre podčrtal, da so se splošne razmere spremenile, da oziračje ni več tako napeto, da je možna diskusija, da so dovoljeni ugovori, da je danes čas, ko se problemi postavljajo v povsem drugačnem vzdušju. Po njegovem se je tudi nebrzdani antikomunizem izdobe »hladne vojne« umaknil bolj zmernim diskusijam.

Od turinskega občinstva Sartre zato pričakuje odgovor na sledeče vprašanje: Je možno dramo «Umazane roke» vrniti njen prvotni smisel kljub napakam, ki so jih povzročili dogodki, ki sozi karate — je delo v preteklosti slo? Sicer pa ni mnenje Turinčanov o bistveni vrednosti dela tisto, ki bo odločalo o usodi drame. Sartre pričakuje, da bo v režiji in uprizoritvi v turinskem Teatro stabile, v spremenjenem političnem vzdušju, pred občinstvom, ki se smatra za »brihtno in brez predsodkov« njegovo delo ponovno pridobilo »svoj izvorni smisel«, o katerem bo možno razpravljati, s katerim se bo lahko nekdo strinjal, drugi ne, ki pa bo končno »čisto, kar dejansko in edino je«. V pozitivnem primeru bo Sartre svoj desletni »veto« umaknil in bo do njegovega dela lahko privedla kjerkoli, seveda ob avtorjevem pristanku, v nasprotnem primeru — pravi Sartre — »bom bitko izgubil, kar bo pomenilo, da nisem bil splošno tega, da bi me razumeli. Bo pomenilo, da so v tekstu, napake, ali da je dolgi nesporazum drami odvzel vsako možnost, da bi jo videli takšno, kakršna je hotela biti».

Kako daleč je šla v tem desnica — in ne le francoska — se je videlo na kongresu Bor-cov za mir, ali točneje ob tem kongresu, ki se je vršil na Dunaju. Tedaj je neko dunajsko gledališče z izrazitim polemičnim namenom hotelo uprizoriti Sartrovo dramo «Umazane roke» prav na dan njegovega prihoda na Dunaj. Avtorju je uspelo, to preprečiti. Toda ta prepoved, ta »veto«, katerega namen je bil preprečiti napadno razlago njegovega dela in njegovih namenov, je postal dvorezen meč. «Tedaj so pravili — se spominja Sartre — da čim bolj se skrajni levi približujem, tem bolj to levičev odklanjam. Da bi se to ne tolmučilo v tem smislu in zaradi neprimerne vzdušja, ki je tedaj vladalo, je Sartre svoje delo sprevljal v »mizneco«. In tu je del ostalo vse do sedaj.

Na konferenci je Sartre podčrtal, da so se splošne razmere spremenile, da oziračje ni več tako napeto, da je možna diskusija, da so dovoljeni ugovori, da je danes čas, ko se problemi postavljajo v povsem drugačnem vzdušju. Po njegovem se je tudi nebrzdani antikomunizem izdobe »hladne vojne« umaknil bolj zmernim diskusijam.

Od turinskega občinstva Sartre zato pričakuje odgovor na sledeče vprašanje: Je možno dramo «Umazane roke» vrniti njen prvotni smisel kljub napakam, ki so jih povzročili dogodki, ki sozi karate — je delo v preteklosti slo? Sicer pa ni mnenje Turinčanov o bistveni vrednosti dela tisto, ki bo odločalo o usodi drame. Sartre pričakuje, da bo v režiji in uprizoritvi v turinskem Teatro stabile, v spremenjenem političnem vzdušju, pred občinstvom, ki se smatra za »brihtno in brez predsodkov« njegovo delo ponovno pridobilo »svoj izvorni smisel«, o katerem bo možno razpravljati, s katerim se bo lahko nekdo strinjal, drugi ne, ki pa bo končno »čisto, kar dejansko in edino je«. V pozitivnem primeru bo Sartre svoj desletni »veto« umaknil in bo do njegovega dela lahko privedla kjerkoli, seveda ob avtorjevem pristanku, v nasprotnem primeru — pravi Sartre — »bom bitko izgubil, kar bo pomenilo, da nisem bil splošno tega, da bi me razumeli. Bo pomenilo, da so v tekstu, napake, ali da je dolgi nesporazum drami odvzel vsako možnost, da bi jo videli takšno, kakršna je hotela biti».

Kako daleč je šla v tem desnica — in ne le francoska — se je videlo na kongresu Bor-cov za mir, ali točneje ob tem kongresu, ki se je vršil na Dunaju. Tedaj je neko dunajsko gledališče z izrazitim polemičnim namenom hotelo uprizoriti Sartrovo dramo «Umazane roke» prav na dan njegovega prihoda na Dunaj. Avtorju je uspelo, to preprečiti. Toda ta prepoved, ta »veto«, katerega namen je bil preprečiti napadno razlago njegovega dela in njegovih namenov, je postal dvorezen meč. «Tedaj so pravili — se spominja Sartre — da čim bolj se skrajni levi približujem, tem bolj to levičev odklanjam. Da bi se to ne tolmučilo v tem smislu in zaradi neprimerne vzdušja, ki je tedaj vladalo, je Sartre svoje delo sprevljal v »mizneco«. In tu je del ostalo vse do sedaj.

Na konferenci je Sartre podčrtal, da so se splošne razmere spremenile, da oziračje ni več tako napeto, da je možna diskusija, da so dovoljeni ugovori, da je danes čas, ko se problemi postavljajo v povsem drugačnem vzdušju. Po njegovem se je tudi nebrzdani antikomunizem izdobe »hladne vojne« umaknil bolj zmernim diskusijam.

Od turinskega občinstva Sartre zato pričakuje odgovor na sledeče vprašanje: Je možno dramo «Umazane roke» vrniti njen prvotni smisel kljub napakam, ki so jih povzročili dogodki, ki sozi karate — je delo v preteklosti slo? Sicer pa ni mnenje Turinčanov o bistveni vrednosti dela tisto, ki bo odločalo o usodi drame. Sartre pričakuje, da bo v režiji in uprizoritvi v turinskem Teatro stabile, v spremenjenem političnem vzdušju, pred občinstvom, ki se smatra za »brihtno in brez predsodkov« njegovo delo ponovno pridobilo »svoj izvorni smisel«, o katerem bo možno razpravljati, s katerim se bo lahko nekdo strinjal, drugi ne, ki pa bo končno »čisto, kar dejansko in edino je«. V pozitivnem primeru bo Sartre svoj desletni »veto« umaknil in bo do njegovega dela lahko privedla kjerkoli, seveda ob avtorjevem pristanku, v nasprotnem primeru — pravi Sartre — »bom bitko izgubil, kar bo pomenilo, da nisem bil splošno tega, da bi me razumeli. Bo pomenilo, da so v tekstu, napake, ali da je dolgi nesporazum drami odvzel vsako možnost, da bi jo videli takšno, kakršna je hotela biti».

Kako daleč je šla v tem desnica — in ne le francoska — se je videlo na kongresu Bor-cov za mir, ali točneje ob tem kongresu, ki se je vršil na Dunaju. Tedaj je neko dunajsko gledališče z izrazitim polemičnim namenom hotelo uprizoriti Sartrovo dramo «Umazane roke» prav na dan njegovega prihoda na Dunaj. Avtorju je uspelo, to preprečiti. Toda ta prepoved, ta »veto«, katerega namen je bil preprečiti napadno razlago njegovega dela in njegovih namenov, je postal dvorezen meč. «Tedaj so pravili — se spominja Sartre — da čim bolj se skrajni levi približujem, tem bolj to levičev odklanjam. Da bi se to ne tolmučilo v tem smislu in zaradi neprimerne vzdušja, ki je tedaj vladalo, je Sartre svoje delo sprevljal v »mizneco«. In tu je del ostalo vse do sedaj.

Na konferenci je Sartre podčrtal, da so se splošne razmere spremenile, da oziračje ni več tako napeto, da je možna diskusija, da so dovoljeni ugovori, da je danes čas, ko se problemi postavljajo v povsem drugačnem vzdušju. Po njegovem se je tudi nebrzdani antikomunizem izdobe »hladne vojne« umaknil bolj zmernim diskusijam.

Od turinskega občinstva Sartre zato pričakuje odgovor na sledeče vprašanje: Je možno dramo «Umazane roke» vrniti njen prvotni smisel kljub napakam, ki so jih povzročili dogodki, ki sozi karate — je delo v preteklosti slo? Sicer pa ni mnenje Turinčanov o bistveni vrednosti dela tisto, ki bo odločalo o usodi drame. Sartre pričakuje, da bo v režiji in uprizoritvi v turinskem Teatro stabile, v spremenjenem političnem vzdušju, pred občinstvom, ki se smatra za »brihtno in brez predsodkov« njegovo delo ponovno pridobilo »svoj izvorni smisel«, o katerem bo možno razpravljati, s katerim se bo lahko nekdo strinjal, drugi ne, ki pa bo končno »čisto, kar dejansko in edino je«. V pozitivnem primeru bo Sartre svoj desletni »veto« umaknil in bo do njegovega dela lahko privedla kjerkoli, seveda ob avtorjevem pristanku, v nasprotnem primeru — pravi Sartre — »bom bitko izgubil, kar bo pomenilo, da nisem bil splošno tega, da bi me razumeli. Bo pomenilo, da so v tekstu, napake, ali da je dolgi nesporazum drami odvzel vsako možnost, da bi jo videli takšno, kakršna je hotela biti».

Kako daleč je šla v tem desnica — in ne le francoska — se je videlo na kongresu Bor-cov za mir, ali točneje ob tem kongresu, ki se je vršil na Dunaju. Tedaj je neko dunajsko gledališče z izrazitim polemičnim namenom hotelo uprizoriti Sartrovo dramo «Umazane roke» prav na dan njegovega prihoda na Dunaj. Avtorju je uspelo, to preprečiti. Toda ta prepoved, ta »veto«, katerega namen je bil preprečiti napadno razlago njegovega dela in njegovih namenov, je postal dvorezen meč. «Tedaj so pravili — se spominja Sartre — da čim bolj se skrajni levi približujem, tem bolj to levičev odklanjam. Da bi se to ne tolmučilo v tem smislu in zaradi neprimerne vzdušja, ki je tedaj vladalo, je Sartre svoje delo sprevljal v »mizneco«. In tu je del ostalo vse do sedaj.

Na konferenci je Sartre podčrtal, da so se splošne razmere spremenile, da oziračje ni več tako napeto, da je možna diskusija, da so dovoljeni ugovori, da je danes čas, ko se problemi postavljajo v povsem drugačnem vzdušju. Po njegovem se je tudi nebrzdani antikomunizem izdobe »hladne vojne« umaknil bolj zmernim diskusijam.

Od turinskega občinstva Sartre zato pričakuje odgovor na sledeče vprašanje: Je možno dramo «Umazane roke» vrniti njen prvotni smisel kljub napakam, ki so jih povzročili dogodki, ki sozi karate — je delo v preteklosti slo? Sicer pa ni mnenje Turinčanov o bistveni vrednosti dela tisto, ki bo odločalo o usodi drame. Sartre pričakuje, da bo v režiji in uprizoritvi v turinskem Teatro stabile, v spremenjenem političnem vzdušju, pred občinstvom, ki se smatra za »brihtno in brez predsodkov« njegovo delo ponovno pridobilo »svoj izvorni smisel«, o katerem bo možno razpravljati, s katerim se bo lahko nekdo strinjal, drugi ne, ki pa bo končno »čisto, kar dejansko in edino je«. V pozitivnem primeru bo Sartre svoj desletni »veto« umaknil in bo do njegovega dela lahko privedla kjerkoli, seveda ob avtorjevem pristanku, v nasprotnem primeru — pravi Sartre — »bom bitko izgubil, kar bo pomenilo, da nisem bil splošno tega, da bi me razumeli. Bo pomenilo, da so v tekstu, napake, ali da je dolgi nesporazum drami odvzel vsako možnost, da bi jo videli takšno, kakršna je hotela biti».

Kako daleč je šla v tem desnica — in ne le francoska — se je videlo na kongresu Bor-cov za mir, ali točneje ob tem kongresu, ki se je vršil na Dunaju. Tedaj je neko dunajsko gledališče z izrazitim polemičnim namenom hotelo uprizoriti Sartrovo dramo «Umazane roke» prav na dan njegovega prihoda na Dunaj. Avtorju je uspelo, to preprečiti. Toda ta prepoved, ta »veto«, katerega namen je bil preprečiti napadno razlago njegovega dela in njegovih namenov, je postal dvorezen meč. «Tedaj so pravili — se spominja Sartre — da čim bolj se skrajni levi približujem, tem bolj to levičev odklanjam. Da bi se to ne tolmučilo v tem smislu in zaradi neprimerne vzdušja, ki je tedaj vladalo, je Sartre svoje delo sprevljal v »mizneco«. In tu je del ostalo vse do sedaj.

Na konferenci je Sartre podčrtal, da so se splošne razmere spremenile, da oziračje ni več tako napeto, da je možna diskusija, da so dovoljeni ugovori, da je danes čas, ko se problemi postavljajo v povsem drugačnem vzdušju. Po njegovem se je tudi nebrzdani antikomunizem izdobe »hladne vojne« umaknil bolj zmernim diskusijam.

Od turinskega občinstva Sartre zato pričakuje odgovor na sledeče vprašanje: Je možno dramo «Umazane roke» vrniti njen prvotni smisel kljub napakam, ki so jih povzročili dogodki, ki sozi karate — je delo v preteklosti slo? Sicer pa ni mnenje Turinčanov o bistveni vrednosti dela tisto, ki bo odločalo o usodi drame. Sartre pričakuje, da bo v režiji in uprizoritvi v turinskem Teatro stabile, v spremenjenem političnem vzdušju, pred občinstvom, ki se smatra za »brihtno in brez predsodkov« njegovo delo ponovno pridobilo »svoj izvorni smisel«, o katerem bo možno razpravljati, s katerim se bo lahko nekdo strinjal, drugi ne, ki pa bo končno »čisto, kar dejansko in edino je«. V pozitivnem primeru bo Sartre svoj desletni »veto« umaknil in bo do njegovega dela lahko privedla kjerkoli, seveda ob avtorjevem pristanku, v nasprotnem primeru — pravi Sartre — »bom bitko izgubil, kar bo pomenilo, da nisem bil splošno tega, da bi me razumeli. Bo pomenilo, da so v tekstu, napake, ali da je dolgi nesporazum drami odvzel vsako možnost, da bi jo videli takšno, kakršna je hotela biti».

Kako daleč je šla v tem desnica — in ne le francoska — se je videlo na kongresu Bor-cov za mir, ali točneje ob tem kongresu, ki se je vršil na Dunaju. Tedaj je neko dunajsko gledališče z izrazitim polemičnim namenom hotelo uprizoriti Sartrovo dramo «Umazane roke» prav na dan njegovega prihoda na Dunaj. Avtorju je uspelo, to preprečiti. Toda ta prepoved, ta »veto«, katerega namen je bil preprečiti napadno razlago njegovega dela in njegovih namenov, je postal dvorezen meč. «Tedaj so pravili — se spominja Sartre — da čim bolj se skrajni levi približujem, tem bolj to levičev odklanjam. Da bi se to ne tolmučilo v tem smislu in zaradi neprimerne vzdušja, ki je tedaj vladalo, je Sartre svoje delo sprevljal v »mizneco«. In tu je del ostalo vse do sedaj.

Na konferenci je Sartre podčrtal, da so se splošne razmere spremenile, da oziračje ni več tako napeto, da je možna diskusija, da so dovoljeni ugovori, da je danes čas, ko se problemi postavljajo v povsem drugačnem vzdušju. Po njegovem se je tudi nebrzdani antikomunizem izdobe »hladne vojne« umaknil bolj zmernim diskusijam.

Od turinskega občinstva Sartre zato pričakuje odgovor na sledeče vprašanje: Je možno dramo «Umazane roke» vrniti njen prvotni smisel kljub napakam, ki so jih povzročili dogodki, ki sozi karate — je delo v preteklosti slo? Sicer pa ni mnenje Turinčanov o bistveni vrednosti dela tisto, ki bo odločalo o usodi drame. Sartre pričakuje, da bo v režiji in uprizoritvi v turinskem Teatro stabile, v spremenjenem političnem vzdušju, pred občinstvom, ki se smatra za »brihtno in brez predsodkov« njegovo delo ponovno pridobilo »svoj izvorni smisel«, o katerem bo možno razpravljati, s katerim se bo lahko nekdo strinjal, drugi ne, ki pa bo končno »čisto, kar dejansko in edino je«. V pozitivnem primeru bo Sartre svoj desletni »veto« umaknil in bo do njegovega dela lahko privedla kjerkoli, seveda ob avtorjevem pristanku, v nasprotnem primeru — pravi Sartre — »bom bitko izgubil, kar bo pomenilo, da nisem bil splošno tega, da bi me razumeli. Bo pomenilo, da so v tekstu, napake, ali da je dolgi nesporazum drami odvzel vsako možnost, da bi jo videli takšno, kakršna je hotela biti».

Kako daleč je šla v tem desnica — in ne le francoska — se je videlo na kongresu Bor-cov za mir, ali točneje ob tem kongresu, ki se je vršil na Dunaju. Tedaj je neko dunajsko gledališče z izrazitim polemičnim namenom hotelo uprizoriti Sartrovo dramo «Umazane roke» prav na dan njegovega prihoda na Dunaj. Avtorju je uspelo, to preprečiti. Toda ta prepoved, ta »veto«, katerega namen je bil preprečiti napadno razlago njegovega dela in njegovih namenov, je postal dvorezen meč. «Tedaj so pravili — se spominja Sartre — da čim bolj se skrajni levi približujem, tem bolj to levičev odklanjam. Da bi se to ne tolmučilo v tem smislu in zaradi neprimerne vzdušja, ki je tedaj vladalo, je Sartre svoje delo sprevljal v »mizneco«. In tu je del ostalo vse do sedaj.

Na konferenci je Sartre podčrtal, da so se splošne razmere spremenile, da oziračje ni več tako napeto, da je možna diskusija, da so dovoljeni ugovori, da je danes čas, ko se problemi postavljajo v povsem drugačnem vzdušju. Po njegovem se je tudi nebrzdani antikomunizem izdobe »hladne vojne« umaknil bolj zmernim diskusijam.

Od turinskega občinstva Sartre zato pričakuje odgovor na sledeče vprašanje: Je možno dramo «Umazane roke» vrniti njen prvotni smisel kljub napakam, ki so jih povzročili dogodki, ki sozi karate — je delo v preteklosti slo? Sicer pa ni mnenje Turinčanov o bistveni vrednosti dela tisto, ki bo odločalo o usodi drame. Sartre pričakuje, da bo v režiji in uprizoritvi v turinskem Teatro stabile, v spremenjenem političnem vzdušju, pred občinstvom, ki se smatra za »brihtno in brez predsodkov« njegovo delo ponovno pridobilo »svoj izvorni smisel«, o katerem bo možno razpravljati, s katerim se bo lahko nekdo strinjal, drugi ne, ki pa bo končno »čisto, kar dejans

Goriško-beneški dnevnik

POROČILO USTANOVE ZA LJUDSKE HIŠE

Za 68 razpoložljivih stanovanj je vloženih kar 1061 prošenj

Spremeniti je treba zakon, ki določa za Goriško samo 18 novih stanovanj v treh letih

Za danes, v petek, je sklicana na sedežu ustanove IACP v Gorici seja upravnega odbora te ustanove, na kateri bodo odobrniki proučili in odobrili proračun za finančno leto 1964-65. Zaradi hitrejšega postopka je predsednik dr. Tripani že nekaj dni prej poslal odbornikom svoje poročilo, ki ga bo podal na seji in iz katerega je razviden sedanjí položaj ljudskih gradenj na Goriškem.

V tem poročilu je med drugim rečeno, da so že zgradili na osnovi obstoječih načrtov 12 ljudskih stanovanj v Krmini ter 36 stanovanj po raznih drugih krajih na Goriškem med katerimi 6 v Gradski. V zaključni fazi pa je gradnja 21 stanovanj v Gorici in 18 v Trzinu. Za vse te gradnje so ali bodo potrošili okrog 300 milijonov lir.

Za nastopno finančno leto bodo izvršili že prejšnja leta projektirane gradnje, med katerimi je 40 stanovanj, ki jih bodo zgradili v dveh hišah v Strazlihu na mestu, kjer bodo v Ul. Colombo podrti dve dotrajani zgradbi iz leta 1912. Za to gradnjo bodo potrošili okrog 150 milijonov lir, v državnih prispevkih za 35 let. Poleg tega bodo zgradili 160 ljudskih stanovanj na odkup v Gorici, Gradcu, Ronkah in Trzinu za predvidenih 973 milijonov lir. Seveda, če bo kdo ta dela prevzel na dražbi za tako ceno in ne bo treba predložiti ponovno povzeta zaradi podražitve gradbenega materiala.

Kar se tiče državnega načrta za ljudske gradnje se v predsedniškem poročilu kritizira kriterij za določevanje stanovanjskih potreb, ki nikakor ne odgovarja položaju in razmeram na Goriškem. Zato priporoča ministrstvu za delo naj pregleda in spremeni ta načrt, da bo bolj v skladu z dejanskimi potrebami. Za primer navaja dejstvo, da je bilo vloženih za 38 ljudskih stanovanj v Gorici kar 581 prošnja, za 18 takih stanovanj v Trzinu 389 in za 12 v Krmini pa 91. Po obstoječem zakonskem predpisu pa naj bi na Goriškem zgradili v prihodnjih treh letih samo 18 ljudskih stanovanj. Zato se številke dokazujejo dejanski potrebe.

Kar se vzdrževanja starejših stanovanj tiče poročilo priznava, da

so najmanjše preizkušnje celo za najosnovnejše vzdrževanje in da jih bo treba primerno vsiljati, da se dobi sredstva za najnujnejša popravila. Prav tako ustanova u-pa, da bo dobila dodeljena potrebna sredstva za gradnjo delavskih hiš na stavbnih parcelah, ki so ostale od bivše ustanove INA-hiše. Take parcele so na razpolago v Trzinu, Krmini, Vilehah, Pierisu, Gradcu, Starancu, Zagradu in Gradski.

Poročilo se zaključuje s poudarkom, da je nujno potrebna nadaljnja gradnja ljudskih stanovanj, ker je še mnogo družin, ki potrebujejo primerna stanovanja po dosegljivih cenah.

Še vedno hladno vreme

V tej dobi, ko manjka samo še en dan do koledarskega pomladi, se po navadi ne prebujajo narava k novemu življenju in druga leta smo imeli okrog Gorice že prvo cvetje. Letos pa se zlasti v nočnih urah živo srebo še vedno vrti okrog nje, le ali pa zleze okoli pod njo. Tako smo imeli tudi včeraj jutraj v Sto-verjanu in okrog Gorice na nekaterih mestih led.

Trčenje dveh avtov na Majnici

Včeraj popoldne okrog 17. ure je prišlo na Majnici nedaleč od znane gostilne »Fogolar«, kjer se večkrat zgodi prometne nesreče, do trčenja dveh avtomobilov.

Ob tisti uri se je peljal s svojim avtom po omenjeni cesti 27-letni Valerio Broto, doma z Majnice pri Gorici, Moechetta 38. Z njim je bila v vozilu tudi njegova 25-letna žena Rina in 2 in pol letni sinček Paolo ter 19-letna Vilma Ponetti iz Trsta Ul. Fabio Severo 58. Iz nasprotni strani je prihajal neki drug avto in med obema je prišlo do trčenja, pri katerem so bili ranjeni vsi štiri potniki Brotovega avtomobila. Takoj so poklicali avto Zelenega križa iz Gorice, ki jih je odpeljal v goriško civilno bolnišnico. Tam pa so vsem štirim ugotovili le lažje poškodbe in jim nudili prvo pomoč. Broto bo okrevljal v dveh dneh, žena Rina v treh, sin Paolo v dveh in Ponetti Vilma v osmih dneh. Potniki drugega avtomobila so ostali nepoškodovani in tudi ob vožili sta utrpeli le manjšo škodo.

55. MEDNARODNA DIRKA MILANO-SANREMO

Tudi letos zmaga tujca: Anglež Simpson prvi na cilju

Drugo mesto za Poulidorja, tretje pa za Bocklandta

SANREMO, 19. — Po podpisu startnih list na dvorišču sфорезе- ga gradu v Milanu je 232 kolezarjev startalo v letošnji 55. izvedbi mednarodne kolesarske dirke Milano - Sanremo. Začetek je bil precej nervozen in že po prvih kilometrih je moral kronist beležiti nekaj poskusov pobegov, ki pa niso rodili zaželenih sadov. Sicer je bilo prezdaj, da bi favoriti potegnili na dan svoje skrivne karte. Vseeno pa so morali biti budni, ker se se ball, da bi postali žrtev kakšnega presenečenja. V Vogheri je skupina še vozila v strjeni karavani, s takoj za tem se je zaradi poskusnih begov povprečna hitrost približala 45 km na uro. Po Tortoni, ko so imeli kolezarji 76 km poti za seboj, je Baletti zapustil glavino in potegnili za seboj Trapeja, Francoza Foucherja in Fezzardija. Čeprav je manjkalo do cilja še dobrih 210 km, je bilo jasno, da je ta četvorica izvedla napad s najresnejšimi nameni. Na 150 km. Begunci pa so pravilno zasledili nevarnost in se s pospešenim tempom odgovorili na napad osadja, ter si ponovno pridobili precej naskoka. V Campo Ligure so vozili 330 km pred glavino in s tem naskokom so se podali v vzpon proti vrhu Turichina. Na prelazu je bil prvi Fezzardi, za njim pa so privoščili Baletti, Foucher in Trapeja. Na 150 km. Begunci pa so pravilno zasledili nevarnost in se s pospešenim tempom odgovorili na napad osadja, ter si ponovno pridobili precej naskoka. V Campo Ligure so vozili 330 km pred glavino in s tem naskokom so se podali v vzpon proti vrhu Turichina. Na prelazu je bil prvi Fezzardi, za njim pa so privoščili Baletti, Foucher in Trapeja. Na 150 km. Begunci pa so pravilno zasledili nevarnost in se s pospešenim tempom odgovorili na napad osadja, ter si ponovno pridobili precej naskoka. V Campo Ligure so vozili 330 km pred glavino in s tem naskokom so se podali v vzpon proti vrhu Turichina. Na prelazu je bil prvi Fezzardi, za njim pa so privoščili Baletti, Foucher in Trapeja.

Na cestah Riviere je begunska četvorica ponovno pospešila hitrost, katero pa Trapeja ni zdržal in je moral popustiti. V Savoni, kjer so se kolezarji okrepčali, je zaostali Trapeja dobil v Ziloliu, Molanersu, Martinu in Mieleju spremljevalce, medtem ko je imela glavina do prvih 235 km. Ziloli je prislil svoje spremljevalce na hitrejšo vožnjo, ki je dosegla višek takoj po mestecu Varigotti. Tu se je pravzaprav šele začela dirka, ker je Baletti sprožil zadnji napad. Ta kolezar je pri Alasiju zapustil skupino devetih, katerim se je še prej pridružil, in hotel sam na pot. Z njim je bil tudi Grassi, s katerim sta si do Albenga nabrala pol minute prednosti.

V glavini so se nekateri prebudili in so začeli resneje misliti na zmago. Pri Capo Berta sta Simpson in Poulidor pobegnili, s čimer sta potegnila s seboj Meca in Bocklandta. Ti štirje so vozili kakih 300 m pred glavino. V Arma di Taggia so imeli begunci le 17 prednosti. Poulidor je hitreje potegnil, toda Simpson se mu je pridružil in je ostal z njim tudi po drugem napadu Francoza, Italjan Meca in Belgijec Bocklandta na nista zdržala tempa in sta nekoliko zaostala. V spustu od vrha Poggia proti dolini je Meca padel in tako izgubil vsako možnost za zmago, ki pa je ostala v rokah Simpsona in Poulidorja. Kakih 400 m pred ciljem je An-

PRIJATELSKI NOGOMET

Neodločen izid tekme v Sovodnjah

Včeraj popoldne so na nogometnem igrišču v Sovodnjah odigrali povratno prijateljsko nogometno tekmo med domačo ekipo in Primorjem s Proseka. Tekma se je končala z neodločenim rezultatom 1:1, ki so ga dosegli že v prvem polčasu. Tekmo je prisostvovalo precejšnje število domačinov.

Nesreča na delu

Na delu se je ponesrečil 34-letni Bruno Kolaut iz Strandree, Kraška ulica 12. Okrog 13. ure včeraj so ga pripeljali v goriško bolnišnico, kjer so mu zdravilni ugotovili večjo rano na desni noži in ga pridržali za 30 dni na zdravljenju.

Joža Horvat: Maček pod šlemom

Maček pod šlemom

17.

Kapara pomislil razkačen: — Glej jih, druga četa je že do li, kje sem pa jaz, tužna mi majka! Vsi bodo prišli prej kot jaz, pobrali bodo cigarete in plen, posneli bodo smetano, meni bo ostala pa figa in posmeh brigade. Še umri bom zdaj! Na neumno razmetavam municijo. Naj čakam? Koga naj čakam? Sovražnik ve, da sem tu, presenečenja ne more biti, jaz vem, da je bunker, ki ga moram uničiti, tu pred menoj, koga naj torej čakam? Lahko pričakam samo svojega komandirja Siračo Lazo, ki bo vsak čas pridviljal — čudno, da ga še ni — in siliti kot kača: — Kje si, Kapara, sonce ti ognjeno, kaj počneš? Ti nisem rekel, da moraš zavzeti pošto, kaj se pot mešaš, pasji sin! — Kapara gleda v mislih svojega komandirja, kaj s očmi požira njega, Kapara, a on ne najde niti besede, da bi se branil. Nič. Kaj naj pove? Zgodbo o vodici? Neumnost? Izgovora ni. Polomi ga je, ni izvršil naloge. Bos bo capljal za brigado, bos... Priljubljen streljanju in vse bolj ga obvezna misel, da bo na tem bunkerju izgubil glavo. Pri želodcu ga stisne, v ustih čuti grenkoba, zobje mu sklepeta jo... Kapara ve: to je strah. Strah...! Kolikokrat se je v teh dveh letih metal z njim, a strah je zelo žilav in podrepen so-

vržnik. Ko ga stisneš in vržeš na hrbet, se potaja, na vides preda, za hip izgine, pa se že naslednji dan ob novi stiski spet pojavi, te muči in ti odjemlje moči. In tako je iz dneva v dan, ob bitke do bitke, od napada do napada. Ko bi bilo na svetu vsaj malo pravice, bi kdo po vojski uvedel partizansko odlikovanje za prestani strah. Tako odlikovanje bi bilo treba podeliti vsem borcem in komandantom, vsem onim, ki so vsaj enkrat bili s sovražnikom iz oči v oči in gledali smrti v obraz. Še toliko ni treba! To odlikovanje bi morali podeliti brez velikega izpraševanja vsem tistim, ki so kakorkoli sodelovali v osvobodilni borbi. Vsem! Strahopetec bi bilo sram, junaki bi bili pa ponosni. To odlikovanje bi spominjalo na najlepše dni v vojni, zlasti na najtežje! Tako zdaj tudi Kapara leži tu v mraku, požira slino, pritaeno posluša, kako mu srečno bije, tace se pred nekritim prostorom, ki zija tu pred njim v noč, omahuje, trpinči se, premišljuje, poti se, negiben je, a ve, prav dobro ve, da brez juriša ne bo ničesar opravil, prav ničesar. Zraven njega so Kaparska, Vodenjak, Brico... oddajo tu pa tam kakšen izgubljeni strel, Martin spusti kakšen omahljiv rafal in to je vse. Vsi čakajo deseterakevga ukaza, čakajo Kapara, a Kapara je strah prihljal na zemljo in zdaj ne ve, kaj naj ukrene. Grize nohte, muči se, žalosti se, v mislih vidi četo kaj četo — pred seboj vidi vso divizijo, kako se mu smeje, kako borec zahtevajo, naj se semje in naj gre bos...! Kapara čuti, kako ga obliva sram in mu razbija po žilah, po telesu mu polje nekakšna žalost in grenkoba ter mu polni usta, sili na čelo in dela meglo pred očmi. Strašen, neznan bas ga vsega prevzame. Izgubi prisotnost duha in kakor v blodnjah zakriči na vse grlo: — Prenehaj z ognjem! Dovesi...! Martin, Kaparska, Vodenjak, Tamburica, Brico...! Vsa desotinja! Vsi! — Tako glasno je kričal, da so ga lahko v tisti noči kljub streljanju slišali na tretji hrib. Se zaveda se ni, da vpije. Ko bi se bil zavedal, bi bil zamahnil z roko. Dovolj mu je bilo, odloči se, da je vsemu naredil konec. — Semkaj, tovariši...! Stevica, Kočijaš, Repica, Djak... tu sem, pridite semkaj! — Dri-

uredništvo: TRST: UL. MONTECCHI 6 II. TELEFON 99-808 in 94-438 — Pošta: predaj 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silveo Fellico 1 II. TELEFON 33-42 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Telefon 37-338 — NARUČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SPRL: v tednu 20 din, mesečno 120 din — Nedeljske posamezne 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tečajni račun: Založništvo tiskarske tiska Trst 11-5374 — Stari trg 3/1, telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 800-14-03-96 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak min. v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtni 150 lir — Nali oglas 40 lir beseda — Oglasi naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri »Societa Pubblica Italiana«. — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tiskarske tiska, Trst

ŠPORTŠPORTŠPORT

55. MEDNARODNA DIRKA MILANO-SANREMO

Tudi letos zmaga tujca: Anglež Simpson prvi na cilju

Drugo mesto za Poulidorja, tretje pa za Bocklandta

SANREMO, 19. — Po podpisu startnih list na dvorišču sфорезе- ga gradu v Milanu je 232 kolezarjev startalo v letošnji 55. izvedbi mednarodne kolesarske dirke Milano - Sanremo. Začetek je bil precej nervozen in že po prvih kilometrih je moral kronist beležiti nekaj poskusov pobegov, ki pa niso rodili zaželenih sadov. Sicer je bilo prezdaj, da bi favoriti potegnili na dan svoje skrivne karte. Vseeno pa so morali biti budni, ker se se ball, da bi postali žrtev kakšnega presenečenja. V Vogheri je skupina še vozila v strjeni karavani, s takoj za tem se je zaradi poskusnih begov povprečna hitrost približala 45 km na uro. Po Tortoni, ko so imeli kolezarji 76 km poti za seboj, je Baletti zapustil glavino in potegnili za seboj Trapeja, Francoza Foucherja in Fezzardija. Čeprav je manjkalo do cilja še dobrih 210 km, je bilo jasno, da je ta četvorica izvedla napad s najresnejšimi nameni. Na 150 km. Begunci pa so pravilno zasledili nevarnost in se s pospešenim tempom odgovorili na napad osadja, ter si ponovno pridobili precej naskoka. V Campo Ligure so vozili 330 km pred glavino in s tem naskokom so se podali v vzpon proti vrhu Turichina. Na prelazu je bil prvi Fezzardi, za njim pa so privoščili Baletti, Foucher in Trapeja. Na 150 km. Begunci pa so pravilno zasledili nevarnost in se s pospešenim tempom odgovorili na napad osadja, ter si ponovno pridobili precej naskoka. V Campo Ligure so vozili 330 km pred glavino in s tem naskokom so se podali v vzpon proti vrhu Turichina. Na prelazu je bil prvi Fezzardi, za njim pa so privoščili Baletti, Foucher in Trapeja.

Vrstni red na cilju:

1. SIMPSON TOM (Peugeot)-VB)
- 6 ur 37'59", s povprečno hitrostjo 43,420 km na uro, kar je novi rekord proge;
2. Poulidor Raymond (Mercier - Fr.) z zaost. 2"
3. Bocklandt Wyll (Flandria - Belg.) 1'01"
4. Altig Rudi (S. Raphael - Nem.) 1'06"
5. Van Looy Rik (Belg.) 1'09"
6. Van Coningsloo Georges (Belg.)
7. Graczyk Jean (Fr.)
8. Pelizzoni
9. Sels Edouard (Belg.)
10. Forestier Jean (Fr.)
11. Molenaers (Belg.)
12. Wouters (Belg.)
13. Clampi
14. Dancelli
15. Fontana
16. Beheyti (Belg.)
17. Perez Frances (Sp.)
18. Suarez (Sp.)

V ZVEZI Z DOPINGOM

Bologna kaznovana z odvzemom 3 točk?

MILAN, 19. — Danes je razsodišče FIGC zaslišalo v zvezi z dopin-

gom igralce in nekatere člane vodstva Bologne. Razsodišče bo sodbu izreklo jutri. Vse kaže, vsaj tako se govori, da bo razsodišče opustilo igralce obtožbe, ker je nemogoče, da bi se kar pet poslužilo mamil, a bo kaznovalo Bologno z odvzemu treh točk.

NEAPELJ, 19. — Danes so odigrali dve tekni mednarodnega juniorskega nogometnega turnirja »Città di Napoli Juventus in Barcelona sta zaključila tekmo nedoločeno 0:0, Fiorentina pa je premagala Maribor 2:0 (1:0).

LYON, 19. — Povratna tekma četrtfinala za pokal pokalnih prvakov Lyon - Hamburg, se je končala z zmago francoskih nogometašev z 2:0 (1:0).

VČERAJ NA IZLOČILNEM TEKMOVANJU V PADOVI

Juniorska šestorka športnega združenja Bor premagala Marzotto

3:0 v korist Tržčanov - Ekipa iz Tridenta odpovedala nastop

Včeraj je bilo v Padovi izločilno tekmovalje za italijansko juniorsko prvenstvo v odbojki. Pravico do nastopa so si priborile tri ekipe, spoprijeli pa sta se le dve in sicer tržaški Bor ter Marzotto iz Valdagne, medtem ko se je ekipa iz Tridenta odpovedala tekmovalju.

Bor je imel tako samo enega nasprotnika, a že začetek je pokazal da je bil ta precej odporen. Ekipi sta složno nizali točke, tako da do zadnjega ni bilo razvidno, kateri bo pripadal prvi set. Tržčani so se končno opogumili in s ostrim točlenjem dosegli prvo zmago.

Tudi v drugem setu so borovci nadaljevali po isti poti, samo da so razliko, da so si tokrat nabrali nekaj prednosti. Nasprotniki so se ostro upirali in zaigrali tako dobro, da so dohiteli in tudi prehiteli Tržčane ter presli v vodstvo naprej 13:9 in nato še 14:10. Še točka in borovci bi izgubili drugi set. Tega pa slovenski odbojkarji niso dovolili. Pobudo so ponovno prevzeli v svoje roke in po ostrim finisu tudi izenačili. Pri stanju 14:14 je bilo mnogo menjav, kar je razumljivo, ker nobena ekipa ni hotela popustiti. Teda pa je Bor pokazal svojo vrednost. Z umirjeno igro so tržaški igralci odbijali silovite napade nasprotnikov, nato pa so sami šli v ofenzivo in si priborili še dve točki, ki sta bili potrebni za osvojitve niza.

V tretjem setu pa so igralci Marzotta popolnoma odpovedali. Bili so na milost in nemilost borovcem, ki so zmago tekmece temeljito izkoristili vse do stanja 13:2, ko so nekoliko popustili Takoj za tem pa so ponovno prešli vajo igre v svoje roke in zmagali.

Na podlagi izida te tekme lahko rečemo, da borova juniorska ekipa daleč preseka Marzotto. In to kljub temu, da Tržčani niso pokazali svojih vrhunov. Tu pa tam se je v vrstah šestorka športnega združenja pojavila bojazn, ki pa ni imela nobenega odseva v igri. Napad na obramba sta bila dobra, manj pa so borovci zadovoljili pri »bloku« in v prstni tehniki. Brez dvoma pa je bil celoten nastop pozitiven. Borovi vrstniki, ki je nastopila v postavi Veljak W., Skrinjar, Spacal, Uršič, Lakičević, Gombač, Fučka in Orel, čestitamo k temu uspehu.

Izid

Bor-Marzotto 3:0 (15:12, 16:14, 15:6)

S. R.

Knorr in Ignis (po včerajšnji zmagi) še v vodstvu

Poraz Goriziane v Livornu

Včeraj so odigrali 16. kolo košarkarskega prvenstva moške I. li- ke. Največjo zmago je zabeležil Simmenthal, ki je v tekmi z GBC Lazio za 13 točk presegal stotico. Ker sta Knorr in Ignis praznovala zmago, sta ostala še vedno v vodstvu lestvice. Goriziana, ki je gostovala v Livornu, je morala položiti, da bo razsodišče opustilo igralce obtožbe, ker je nemogoče, da bi se kar pet poslužilo mamil, a bo kaznovalo Bologno z odvzemu treh točk.

Izid

Bologna: FIDES - ALGOR (Varese) 86:84 (43:45)

Padova: KNORR - PETRARCA 82:63 (33:18)

Milan: SIMMENTHAL - GBC 113:58 (38:17)

Varese: IGNIS - PARTENOPE 83:57 (32:32)

La Spezia: LIBERTAS (Bielia) - DDM La Spezia 73:58 (46:29)

Livorno: LIBERTAS (Livorno) - GORIZIANA 79:75 (43:26)

Tekmo Stella Azzurra - Fonte Le vissima so odložili na kasneje.

Knorr in Ignis (po včerajšnji zmagi) še v vodstvu

Poraz Goriziane v Livornu

Včeraj so odigrali 16. kolo košarkarskega prvenstva moške I. li- ke. Največjo zmago je zabeležil Simmenthal, ki je v tekmi z GBC Lazio za 13 točk presegal stotico. Ker sta Knorr in Ignis praznovala zmago, sta ostala še vedno v vodstvu lestvice. Goriziana, ki je gostovala v Livornu, je morala položiti, da bo razsodišče opustilo igralce obtožbe, ker je nemogoče, da bi se kar pet poslužilo mamil, a bo kaznovalo Bologno z odvzemu treh točk.

Izid

Bologna: FIDES - ALGOR (Varese) 86:84 (43:45)

Padova: KNORR - PETRARCA 82:63 (33:18)

Milan: SIMMENTHAL - GBC 113:58 (38:17)

Varese: IGNIS - PARTENOPE 83:57 (32:32)

La Spezia: LIBERTAS (Bielia) - DDM La Spezia 73:58 (46:29)

Livorno: LIBERTAS (Livorno) - GORIZIANA 79:75 (43:26)

Tekmo Stella Azzurra - Fonte Le vissima so odložili na kasneje.